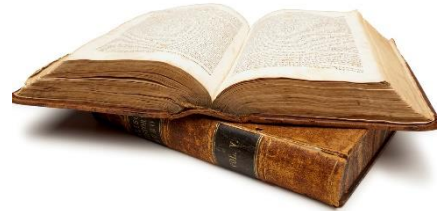

BESEDNA UMETNOST = KNJIŽEVNOST

Besedna umetnost je umetnost, ki za svoje izrazno sredstvo uporablja **besedo**. Beseda književnost se pogosto nadomešča s pomensko sorodnima izrazoma **slovstvo** in **literatura**.

Slovstvo označuje celotno narodno besedno izročilo (ustno in zapisano).

Književnost je vse tisto slovstvo, ki se je ohranilo v knjigah.

KNJIŽEVNOST GLEDE NA OBLIKO

PRIPOVEDNIŠTVO ali PROZA (nevezana beseda)

Sem sodijo umetnostna besedila, ki **pripovedujejo** o dogodkih in književnih osebah. Prozo pišejo pisatelji.

K pripovedništvu prištevamo **pravljice, zgodbe, bajke, basni, pripovedke, povesti, romane ...**

Ali veš, da je **prvi slovenski roman Deseti brat** izšel leta 1866? Napisal ga je **Josip Jurčič**.

PESNIŠTVO ali POEZIJA (vezana beseda)

K poeziji uvrščamo besedila, ki so napisana v vezani besedi – to pomeni v **verzih, rimah** in **enakomernem ritmu**.

Pesnik lahko sledi stalni, določeni rimi in ritmu, lahko pa se odloči za svobodno obliko pesmi.

Najbolj znane **stalne pesniške oblike** so: sonet, romanca, himna, gazela, glosa, balada ...

Ali veš, da je France Prešeren največji slovenski pesnik, z nazivom **prvega slovenskega pesnika** pa se je okitil **Valentin Vodnik**? Leta 1806 je izdal prvo slovensko pesniško zbirko **Pesme za pokušino**.

VALENTIN VODNIK

DRAMATIKA

K dramatiki uvrščamo tista umetnostna besedila, ki so napisana v dvogovorih ali dialogih. Taka besedila ponavadi **igramo, jih uprizarjamo** na odru. Dramatika dobi nazorno podobo šele na odru in je tesno povezana z gledališčem, čeprav jo lahko tudi le beremo.

Prvo slovensko posvetno dramsko besedilo je napisal **Anton Tomaž Linhart**. To je bila komedija **Županova Micka**. Igra je bila uprizorjena leta 1789.

Vabljeni v svet gledališča ...

Predstava za najmlajše: ZELIŠČA MALE ČAROVNICE

<https://4d.rtvlo.si/arhiv/lutkovne-predstave-lutkovnega-gledalisca-maribor/174679128>

Predstava za malo starejše – Vinko Möderndorfer: JAZ, BATMAN (2013)

<https://www.youtube.com/watch?v=P2X8qLAng60&fbclid=IwAR2Z9Y3JJAyacVmphZ6iFnOLp3Tc8fmdB1Ek-do3d9Pke6RainaK8XV5Gc>

Pripravila: Urška Dragovan

